

СОЗИШНОМА БАЙНИ ЧУМХУРИИ ХАЛКИИ ХИТОЙ ВА ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН ДАР БОРАИ САРХАДИ ДАВЛАТИИ ХИТОЙ ВА ТОЧИКИСТОН

Чумхурии Халкии Хитой ва Чумхурии Тоҷикистон, ки аз ин пас “Тарафҳои Аҳдқунонда” номида мешаванд, ба мақсади дақиқ ва муайян намудани гузариши хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон дар минтақаҳои мавриди тавофуқи он, ба мувофиқати зер расиданд:

МОДДАИ 1

Тарафҳои Аҳдқунонда дар асоси паймонҳои оид ба сарҳади ҳозираи Хитой Тоҷикистон, мутобики меъёрҳои пазируфтаи ҳуқуқи байналхалқӣ, дар руҳи машваратҳои баробарҳуқуқ, ҳусни тафохум ва гузаштқориҳои ҳар ду ҷониб, инчунин дар асоси мувофиқатҳои, ки дар ҷараёни гуфтушунидҳои оид ба масъалаҳои сарҳади ҳосил шуда буданд, мувофиқат намуданд, ки масъалаҳои сарҳади байни Хитой Тоҷикистонро, ки аз таърих боки мондаанд, одилона ва оқилона ҳал намоянд, гузариши хати сарҳади байни ҳар ду давлатро дақиқ ва муайян кунанд.

МОДДАИ 2

Тарафҳои Аҳдқунонда дар бобати гузариши зерини хати сарҳади давлатии байни Хитой Тоҷикистон мувофиқат намуданд:

Нуктаи якуми марзи сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон дар тегаи қаторкуҳи Паси Олой (қаторкуҳи беном) дар баландии бо нишонаи 6406 воқеъ аст. Ин нуктаи марзи дар масофаи тақрибан 3,0 км ба шимолу шарқ аз баландии бо нишонаи 5834, ки дар қаламрави Тоҷикистон мебошад, тақрибан 4,5 км ба ғарб аз баландии бо нишонаи 5431 ва тақрибан 2,5 км ба ғарб ва шимолу ғарб аз баландии бо нишонаи 5318, ки дар қаламрави Хитой мебошанд, воқеъ аст.

Аз нуктаи якуми марзи хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи қаторкуҳи беном аз тариқи баландии бо

нишонаи 6149, агбаи беном бо нишонаи 5055 (агбаи Чанкан - Ашибел) ба чануб меравад, сипас ба гарб ва чанубу гарб гардиш намуда, аз тарики баландихои бо нишонаҳои 5215, 5375, 4974 ва 5122 (куллаи Ортоканаиш - Тоо) то нуктаи дуҷуми марзи мерасад. Ин нуктаи марзи дар тегаи каторкухи беном дар баландии беном дар масофаи тақрибан 1,3 км ба чануб ва чанубу гарб аз баландии бо нишонаи 4682 ва тақрибан 3,5 км ба гарб ва чанубу гарб аз баландии бо нишонаи 4848, ки дар каламрави Тоҷикистон хастанд, тақрибан 2,9 км ба гарб аз баландии бо нишонаи 4902, ки дар каламрави Хитой мебошад, воқеъ аст.

Аз нуктаи дуҷуми марзи хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи каторкухи беном ба чанубу шарк аз тарики баландихои бо нишонаҳои 4928, 4688 ва агбаи беном (Кизил-бел) то нуктаи сеҷуми марзи меравад. Ин нуктаи марзи дар тегаи каторкухи беном дар баландии беном дар масофаи тақрибан 5,4 км ба шарк аз баландии бо нишонаи 4615, ки дар каламрави Тоҷикистон аст, тақрибан 1,9 км ба чануб ва чанубу гарб аз баландии бо нишонаи 4302 ва тақрибан 0,8 км ба чанубу гарб аз баландии бо нишонаи 4322, ки дар каламрави Хитой мебошанд, воқеъ аст.

Аз нуктаи сеҷуми марзи хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи каторкухи беном аз тарики баландии бо нишонаи 4248 ба самти чанубу гарб меравад, сипас гардиш намуда, ба самти чануб меравад ва бо тегаи каторкухи номбурда ба дарёи Маркансу то нуктаи чоруми марзи мефарояд. Ин нуктаи марзи дар миёнаи чараёни об ё миёнаи шоҳаи асосии дарёи Маркансу дар масофаи тақрибан 1,7 км ба шимолу шарк аз баландии бо нишонаи 4532 ва тақрибан 1,2 км ба чанубу шарк аз баландии бо нишонаи 4249, ки дар каламрави Тоҷикистон хастанд, тақрибан 2,5 км ба гарб ва шимолу гарб аз баландии бо нишонаи 4865, ки дар каламрави Хитой мебошад, воқеъ аст.

Аз нуктаи чоруми марзи хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи каторкухи беном боло меравад ва руи вай ба самти умумии чанубу гарб то баландии бо нишонаи 4322 ва сипас бо хати рост ба самти шарк ва чанубу шарк меравад ва то нуктаи панҷуми марзи мерасад. Ин нуктаи марзи дар тегаи каторкухи беном дар баландии беном дар масофаи тақрибан 2,9 км ба шарк ва шимолу шарк аз баландии бо нишонаи 5001 ва

такрибан 1,8 км ба шарк аз баландии бо нишонаи 4532, ки дар каламрави Тоҷикистон хастанд, такрибан 1,7 км ба гарб аз баландии бо нишонаи 4665, ки дар каламрави Хитой мебошад, воқеъ аст.

Аз нуктаи панҷуми марзи ҳақиқати давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи каторкухи беном ба самти чанубу шарк аз тариқи баландии бо нишонаи 4641 то баландии бо нишонаи 5253 меравад, сипас гардиш намуда, ба чанубу гарб аз тариқи баландии бо нишонаи 5324 то қуллаи Командирони Сурх бо нишонаи 5846, ки дар тегаи каторкухи Сарикул ҷойгир аст, меравад, сипас ба шарк ва чанубу шарк гардиш намуда, бо тегаи каторкухи Сарикул аз тариқи баландии бо нишонаи 5564 то нуктаи шашуми марзи мерасад. Ин нуктаи марзи дар тегаи каторкухи Сарикул дар баландии бо нишонаи 5484 дар масофаи такрибан 3,3 км ба шарк аз баландии бо нишонаи 5579, ки дар каламрави Тоҷикистон аст, такрибан 1,5 км ба чануб аз баландии бо нишонаи 4876 ва такрибан 2,0 км ба гарб ва чанубу гарб аз баландии бо нишонаи 5402, ки дар каламрави Хитой мебошад, воқеъ аст.

Аз нуктаи шашуми марзи ҳақиқати давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи каторкухи Сарикул ба самти чануб то кухи Кон-Чуқурбоши (Сапаэркулэтсзилэгатао) бо нишонаи 5815 меравад, сипас гардиш намуда, ба самти умумии шарк аз тариқи баландии бо нишонаи 5597 то баландии бо нишонаи 5630 меравад, сипас гардиш намуда, ба чануб ва чанубу шарк аз тариқи баландихои бо нишонаҳои 5594, 5457, 5382, 5306 то баландии бо нишонаи 5662 рафта, сипас гардиш намуда, ба чанубу гарб то нуктаи ҳафтуми марзи мерасад. Ин нуктаи марзи дар баландии беном дар тегаи каторкухи Сарикул дар масофаи такрибан 2,9 км ба шимол аз баландии бо нишонаи 5189 ва такрибан 2,5 км ба шарк ва шимолу шарк аз баландии бо нишонаи 5058, ки дар каламрави Тоҷикистон хастанд, такрибан 6,3 км ба гарб ва чанубу гарб аз баландии бо нишонаи 5509, ки дар каламрави Хитой мебошад, воқеъ аст.

Аз нуктаи ҳафтуми марзи ҳақиқати давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи каторкухи Сарикул ба самти шарк ва чанубу шарк то нуктаи ҳаштуми марзи меравад. Ин нуктаи марзи дар тегаи каторкухи Сарикул дар масофаи такрибан

5,1 км ба шимол ва шимолу шарк аз баландии бо нишонаи 5684 ва тақрибан 3,7 км ба шимолу шарк аз баландии бо нишонаи 5189, ки дар каламрави Тоҷикистон хастанд, тақрибан 4,5 км ба шимолу ғарб аз баландии бо нишонаи 5562, ки дар каламрави Хитой мебошад, воқеъ аст.

Аз нуктаи ҳаштуми марзи хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи каторкухи Сарикул ба самти ҷануб ва ҷанубу шарк аз тариқи баландихоӣ бо нишонаҳои 5909.0, 5761, 5691 ва 5648 то зингах бо нишонаи 5354 меравад, сипас гардиш намуда, ба самти умумии шарк ва шимолу шарк аз тариқи баландихоӣ бо нишонаҳои 5450, 5590 ва 5667 рафта, то нуктаи нухуми марзи мерасад. Ин нуктаи марзи дар баландии беном дар тегаи каторкухи Сарикул дар масофаи тақрибан 3,5 км ба шимолу шарк аз баландии бо нишонаи 5294, ки дар каламрави Тоҷикистон аст, тақрибан 1,8 км ба ҷануб ва ҷанубу ғарб аз баландии бо нишонаи 5881, тақрибан 2,9 км ба шимолу ғарб аз баландии бо нишонаи 4815, ки дар каламрави Хитой мебошанд, воқеъ аст.

Аз нуктаи нухуми марзи хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи каторкухи Сарикул ба самти ҷануб ва ҷанубу шарк то агбаи Кароарт (Калитадавон) бо нишонаи 4791 меравад, сипас гардиш намуда, ба самти ҷануб аз тариқи баландии бо нишонаи 5749 то нуктаи даҳуми марзи меравад. Ин нуктаи марзи дар баландии бо нишонаи 5692 дар тегаи каторкухи Сарикул дар масофаи тақрибан 3,1 км ба ҷануб ва ҷанубу шарк аз баландии бо нишонаи 5882, ки дар каламрави Тоҷикистон аст, тақрибан 2,0 км ба шимолу ғарб аз баландии бо нишонаи 5730 ва тақрибан 2,8 км ба шимол ва шимолу шарк аз баландии бо нишонаи 5142, ки дар каламрави Хитой мебошанд, воқеъ аст.

Аз нуктаи даҳуми марзи хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи каторкухи Сарикул ба самти умумии ғарб ва шимолу ғарб аз тариқи баландихоӣ бо нишонаҳои 5735, 5857, 5697 ва 5776 меравад, сипас гардиш намуда, ба самти умумии ҷануб ва ҷанубу ғарб аз тариқи баландихоӣ бо нишонаҳои 5542, 5801 ва 5262.0 то нуктаи ёздаҳуми марзи мерасад. Ин нуктаи марзи дар тегаи каторкухи Сарикул дар баландии бо нишонаи 5585 дар масофаи тақрибан 3,5 км ба шимолу шарк аз баландии

бо нишонаи 5783 ва тақрибан 2,7 км ба шарк ва ҷанубу шарк аз баландии бо нишонаи 5612, ки дар каламрави Тоҷикистон ҳастанд, тақрибан 2,9 км ба ғарб аз баландии бо нишонаи 5493, ки дар каламрави Хитой мебошад, воқеъ аст.

Аз нуктаи ёздаҳуми марзи хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи қаторкухи Сарикул (қаторкухи беном) ба самти умумии ҷанубу шарк аз тариқи агбаи Карозок (Саар) бо нишонаи 5227 (агбаи беном), баландихои бо нишонаҳои 5653, 5663 ва 5687 то баландии бо нишонаи 5382 (қуллаи Чунқарачилга-Тоо) меравад, сипас гардиш намуда, ба самти ғарб то нуктаи дувоздаҳуми марзи мерасад. Ин нуктаи марзи дар тегаи қаторкухи Сарикул (қаторкухи беном) дар баландии беном дар масофаи тақрибан 2,1 км ба шарк ва ҷанубу шарк аз баландии бо нишонаи 5357 ва тақрибан 1,5 км ба ҷануб ва ҷанубу шарк аз баландии бо нишонаи 5343, ки дар каламрави Тоҷикистон ҳастанд, тақрибан 2,9 км ба шимол ва шимолу ғарб аз баландии бо нишонаи 4966, ки дар каламрави Хитой мебошад, воқеъ аст.

Аз нуктаи дувоздаҳуми марзи хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи қаторкухи Сарикул (қаторкухи беном) ба самти ҷануб ва ҷанубу ғарб аз тариқи баландии бо нишонаи 5033, агбаи Чумбагиш (Коксай-Луанбел) бо нишонаи 4719 то баландии бо нишонаи 4952 меравад, сипас гардиш намуда, ба самти ҷанубу шарк аз тариқи баландихои бо нишонаҳои 4782 ва 4677, агбаи беном (агбаи Чонбайши-Танбел) бо нишонаи 4584 то нуктаи сёздаҳуми марзи мерасад. Ин нуктаи марзи дар тегаи қаторкухи Сарикул дар баландии беном дар масофаи тақрибан 1,8 км ба шимол ва шимолу шарк аз баландии бо нишонаи 4779 ва тақрибан 2,5 км ба шарк ва шимолу шарк аз баландии бо нишонаи 4656, ки дар каламрави Тоҷикистон ҳастанд, тақрибан 1,1 км ба ҷанубу ғарб аз баландии бо нишонаи 4662, ки дар каламрави Хитой мебошад, воқеъ аст.

Аз нуктаи сёздаҳуми марзи хати сарҳади давлатии Хитой Тоҷикистон бо тегаи қаторкухи Сарикул ба самти ҷануб ва ҷанубу шарк аз тариқи баландихои бо нишонаҳои 4736, 4893 ва 4934 то нуктаи чордаҳуми марзи мерасад. Ин нуктаи марзи дар агбаи Узбел бо нишонаи 4636 дар масофаи тақрибан 2,9 км ба

шарк ва чанубу шарк аз баландии бо нишонаи 4494, ки дар каламрави Тоҷикистон хастанд, тақрибан 1,9 км ба чанубу ғарб аз баландии бо нишонаи 4868 ва тақрибан 2,6 км ба ғарб ва чанубу ғарб аз баландии бо нишонаи 4562, ки дар каламрави Хитой мебошанд, воқеъ аст.

Хати сарҳади давлати байни Хитой Тоҷикистон, ки дар боло тавсиф гардид, бо ранги сурх ба харитаҳои микёси 1:50 000, ки якҷоя таҳия шудаанд, гузаронида шуд. Тамоми масофаҳо, ки дар тавсифи хати сарҳади давлати зикр шудаанд, бо ин харитаҳо андозагирӣ шудаанд.

Харитаҳои номбурда, ки ба онҳо бо ранги сурх хати сарҳади давлатии байни Хитой Тоҷикистон гузаронида шудааст, ба ин Созишнома замима мешаванд ва чунин ҳудудҳои он мебошанд.

МОДДАИ 3

Тарафҳои Аҳдкунанда ба зарурати идомаи гуфтушунидҳо барои ҳалли масъалаҳои гузариши хати сарҳади давлати байни Хитой Тоҷикистон аз нуктаи ҷордахуმი марзи то нуктаи пайванди сарҳадҳои давлатии Чумхурии Халқии Хитой, Чумхурии Тоҷикистон ва Давлати Исломии Афғонистон мутобиқи моддаи 1-и ин Созишнома мувофиқат намуданд.

МОДДАИ 4

Ба мақсади муқаррар намудани хати сарҳади давлатии байни Хитой Тоҷикистон дар мавзое, ки дар моддаи 2-и ин Созишнома зикр шудааст, Тарафҳои Аҳдкунанда тасмим гирифтанд, бар пояи баробар Комиссияи муштаракӣ демаркатсиониро ташкил намоянд ва иҷрои демаркатсияи сарҳад ва мувофиқи ин Созишнома дар маҳал муайян намудани мавқеи дақиқи хати сарҳади давлати, гузоштани нишонаҳои сарҳади, омода намудани лоиҳаи санадҳо дар бораи демаркатсияи сарҳад, таҳия намудани харитаҳои муфассали демаркатсионӣ ва иҷтимоӣ ҳалли масъалаҳои мушаххасӣ

гуногунро, ки ба иҷрои вазифаҳои мазкур вобастаги доранд, бар уҳдаи ин Комиссия вогузор созанд.

МОДДАИ 5

Тарафҳои Аҳдқунонда мувофиқат намуданд, ки ҳати сарҳади давлатии байни Хитой ва Тоҷикистон, ки дар моддаи 2-и ин Созишнома тавсиф гардида аст, дар каторкухҳои марзи аз бахшгоҳи ОБ, ки маҷмаи дақиқи он хангоми демаркатсияи сарҳад байни Хитой ва Тоҷикистон муайян мегардад, мегузарад.

МОДДАИ 6

Тарафҳои Аҳдқунонда мувофиқат намуданд, ки нуктаҳои пайванди сарҳадҳои давлатии Ҷумҳурии Халқии Хитой - Ҷумҳурии Тоҷикистон - Ҷумҳурии Қирғизистон ва Ҷумҳурии Халқии Хитой - Ҷумҳурии Тоҷикистон - Давлати Ислонии Афғонистонро давлатҳои дахлдор ба таври алоҳида муайян хоҳанд кард.

МОДДАИ 7

Тарафҳои Аҳдқунонда мувофиқат намуданд, ки ҳати сарҳади давлатии Хитой ва Тоҷикистон, ки дар маҳал демаркатсия шудааст, дар самтҳои амуди харими ҳавоӣ ва қабри заминро низ марзбанди мекунад.

МОДДАИ 8

Ҳар гуна тағйироти табиӣ, ки метавонад дар минтақаи наздисарҳади ба вучуд ояд, агар Тарафҳои Аҳдқунонда мувофиқати дигаре наҷмаоянд, боиси тағйирот дар вазъи ҳати дар маҳал демаркатсияшудаи сарҳади давлатии Хитой ва Тоҷикистон наҷмаод шуд.

МОДДАИ 9

Ин Созишнома бояд мавриди тасвиб қарор гирад ва аз рузи мубодилаи тасвибномаҳо эътибор пайдо мекунад. Мубодилаи тасвибномаҳо дар муддати кутохтарин дар шаҳри Душанбе ба амал хоҳад омад.

Ин Созишнома дар шаҳри Далян "13" августи соли 1999 дар ду нусха ба забонҳои хитой, тоҷикӣ ва русӣ ба имзо расид. Дар сурати ихтилоф дар тафсири ин Созишнома Тарафҳои Аҳдқунанда ба матнҳои русӣ ва хитойӣ эътимод хоҳанд кард.

АЗ ЧОНИБИ ҶУМҲУРИИ
ХАЛҚИИ ХИТӨЙ

АЗ ЧОНИБИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

江泽民

